

Wymagana edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen kwalifikacyjnych z BIOLOGII w klasie 5

Ocena dopuszczający	Ocena dostateczny	Ocena dobry	Ocena bardzo dobry	Ocena celujący
Poznajemy biologię. Uczeń :				
<ul style="list-style-type: none"> - wymienia działy biologii - wymienia etapy doświadczenia - dostrzega różnice między obserwacją a doświadczeniem - wymienia elementy budowy mikroskopu optycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia metody poznawania przyrody - określa problem badawczy - formułuje hipotezy - rozróżnia próbę kontrolną i badawczą - wykonuje preparat mikroskopowy 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykładowe przyrządy badawcze - planuje, przeprowadza i dokumentuje obserwacje i proste doświadczenia biologiczne - wykonuje obserwacje mikroskopowe 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje zagadnienia z zakresu poszczególnych działów biologii - analizuje wyniki doświadczenia i obserwacji - wyjaśnia różnicę między próbą badawczą a próbą kontrolną - analizuje wyniki obserwacji mikroskopowych i formułuje wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje, do czego są wykorzystywane różne przyrządy badawcze - wskazuje różnice między obserwacją a doświadczeniem - wyjaśnia różnicę między próbą badawczą a próbą kontrolną - formułuje wnioski z przeprowadzonych obserwacji i doświadczeń - opisuje budowę i wyjaśnia działanie mikroskopu
Organizacja i chemizm życia Uczeń:				
<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na hierarchię budowy jako cechę organizmów - wymienia, z jakich elementów są zbudowane komórki bakteryjne, - zwierzęce i roślinne - podaje definicję fotosyntezy - wymienia sposoby odżywiania się organizmów samożywnych - podaje definicję oddychania komórkowego - wymienia rodzaje oddychania komórkowego (oddychanie tlenowe, fermentacja) 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia poziomy hierarchii budowy organizmów - charakteryzuje komórki bakterii, zwierząt i roślin - wymienia czynniki wpływające na intensywność procesu fotosyntezy - wskazuje przykłady organizmów przeprowadzających oddychanie tlenowe - wskazuje przykłady organizmów przeprowadzających fermentację - przedstawia miejsce w komórce, w którym zachodzi oddychanie tlenowe - przedstawia miejsce w komórce, w którym zachodzi fermentacja 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia czynności życiowe organizmów - wskazuje różnice w budowie komórek bakteryjnych, zwierzęcych i roślinnych - przeprowadza obserwacje mikroskopowe i makroskopowe preparatów świeżych i trwałych - opisuje przebieg procesu fotosyntezy - wskazuje substraty i produkty procesu fotosyntezy - planuje doświadczenie wykazujące wpływ wybranych czynników na intensywność procesu fotosyntezy - opisuje przebieg oddychania tlenowego - opisuje przebieg fermentacji - wskazuje substraty i produkty procesu oddychania tlenowego i fermentacji - planuje doświadczenie 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje czynności życiowe organizmów - wyjaśnia różnice w budowie komórek bakteryjnych, zwierzęcych i roślinnych - opisuje wpływ czynników na intensywność procesu fotosyntezy - rozpisuje słownie lub przy pomocy równania chemicznego przebieg procesu fotosyntezy - wykazuje różnice między oddychaniem tlenowym a fermentacją 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega hierarchiczna budowa organizmów - wyjaśnia różnice między komórką bezządrową a jądrową - charakteryzuje funkcje błony komórkowej, - charakteryzuje funkcje ściany komórkowej - charakteryzuje funkcje mitochondrium - wykazuje związek między wartością czynnika w środowisku a intensywnością procesu fotosyntezy - przeprowadza doświadczenie wykazujące wpływ wybranych czynników na intensywność procesu fotosyntezy - przeprowadza doświadczenie wykazujące, że podczas fermentacji drożdże wydzielają dwutlenek węgla

		wykazujące, że podczas fermentacji drożdże wydzielają dwutlenek węgla.		
Klasyfikacja i systematyka. Wirusy. Bakterie. Grzyby. Uczeń:				
<ul style="list-style-type: none"> - wymienia królestwa organizmów - wymienia choroby wywołane przez wirusy - wymienia podstawowe cechy charakteryzujące bakterie - wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do grzybów - wymienia miejsca występowania bakterii i grzybów w przyrodzie - wymienia przykłady znaczenia bakterii i grzybów w przyrodzie 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia nazwę gatunkową - omawia budowę wirusów - wymienia drogi rozprzestrzeniania się wirusów - wymienia czynności życiowe bakterii (rozmnażanie, odżywanie, oddychanie) - przedstawia budowę grzybów - wymienia przedstawicieli grzybów - wymienia bakterie i grzyby związane z organizmem człowieka - wymienia przykłady znaczenia bakterii i grzybów dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie gatunku i podaje przykłady - przedstawia drogi rozprzestrzeniania się wirusów - wymienia zasady profilaktyki chorób wywołanych przez wirusy - rozróżnia odżywanie samożywne i cudzożywne - omawia budowę porostu - wymienia czynności życiowe grzybów (rozmnażanie, odżywanie, oddychanie) - przedstawia bakterie i grzyby w przyrodzie - wymienia choroby bakteryjne (gruźlica, borelioza, tężec, salmonelloza) - wymienia grzyby jadalne i trujące 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zasady podziału organizmów na jednostki systematyczne - przedstawia charakterystyczne cechy organizmów pozwalające przyporządkować je do jednego z odpowiednich królestw - przedstawia cechy wirusów odróżniające je od organizmów - omawia czynności życiowe bakterii (rozmnażanie, odżywanie, oddychanie) - wykazuje różnorodność budowy grzybów (jednokomórkowe, wielokomórkowe) - wykazuje udział komórek glonu i grzyba w tworzeniu porostów - przedstawia na jednym przykładzie bakterie/grzyby związane z organizmem człowieka - rozróżnia pozytywne i negatywne znaczenie bakterii i grzybów w przyrodzie - wymienia przykłady pozytywnego znaczenia bakterii i grzybów w przyrodzie - wymienia przykłady negatywnego znaczenia bakterii i grzybów w przyrodzie - rozróżnia pozytywne i negatywne znaczenie bakterii i grzybów dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady podziału organizmów na jednostki systematyczne - wymienia cechy wirusów wspólne z organizmami - przedstawia zasady profilaktyki chorób wywołanych przez wirusy - rozróżnia oddychanie tlenowe i beztlenowe - omawia tempo przyrostu liczby bakterii - przedstawia wybrane czynności życiowe grzybów (rozmnażanie, odżywanie, oddychanie) - rozróżnia sposoby odżywiania się w zależności od źródła pokarmu dla grzybów - rozróżnia oddychanie tlenowe i beztlenowe - przedstawia bakterie i grzyby związane z organizmem człowieka - przedstawia pozytywne znaczenie bakterii i grzybów dla człowieka - przedstawia negatywne znaczenie bakterii i grzybów dla człowieka - przedstawia drogi rozprzestrzeniania się i zasady profilaktyki chorób wywołanych przez bakterie - rozpoznaje grzyby jadalne i trujące
Tkanki i organy roślinne. Uczeń :				
- wymienia poszczególne	- podaje co najmniej jedną	- określa funkcje korzenia, łodygi	- tworzy prosty schemat/ rysunek	- wykazuje związek między

<p>organy roślin</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje formy morfologiczne roślin okrytonasiennych (rośliny zielne, krzewinki, krzewy, drzewa) - wymienia elementy budowy kwiatu 	<p>funkcję korzenia, łodygi i liścia</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na schemacie / rysunku / żywym okazy rośliny okrytonasiennej korzeń, łodygę oraz liść wymienia funkcje kwiatu 	<p>oraz liści</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje obecność nasion i owoców 	<p>rośliny zielnej, krzewinki, krzewu, drzewa i wskazuje organy roślinne: korzeń, łodygę, liść, kwiat</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje elementy budowy kwiatu - wymienia sposoby rozprzestrzeniania się nasion 	<p>budową organu a pełnią przez niego funkcją</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia funkcje elementów kwiatu w rozmnażaniu płciowym - wskazuje znaczenie nasion dla roślin - wymienia sposoby rozprzestrzeniania się nasion
<p>Mchy. Paprotniki. Nagonasienne. Okrytonasienne. Uczeń:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy mchów - wymienia cechy paprociowych - wymienia cechy ogólnej budowy zewnętrznej paprociowych - wymienia cechy roślin nagonasiennych - wymienia cechy ogólnej budowy zewnętrznej sosny - wymienia cechy roślin okrytonasiennych - wymienia cechy ogólnej budowy zewnętrznej roślin okrytonasiennych 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia elementy ogólnej budowy zewnętrznej mchów - wymienia i wskazuje przedstawicieli paprociowych (co najmniej paprotkę zwyczajną) - wymienia przedstawicieli rodzimych nagonasiennych - wymienia formy morfologiczne roślin okrytonasiennych - wymienia przedstawicieli rodzimych okrytonasiennych 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia i wskazuje przedstawicieli mchów - wymienia przykłady znaczenia paprociowych, w przyrodzie - wymienia przykłady znaczenia nagonasiennych w przyrodzie i gospodarce człowieka - wymienia przykłady znaczenia okrytonasiennych w przyrodzie i gospodarce człowieka - podaje przykład wody, jako czynnika wpływającego na proces kiełkowania nasion roślin okrytonasiennych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje cechy budowy zewnętrznej mchów - rozpoznaje cechy budowy zewnętrznej paprociowych - identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela paprociowych na podstawie obecności charakterystycznych cech - przedstawia i opisuje cechy budowy zewnętrznej sosny - identyfikuje przedstawicieli rodzimych nagonasiennych - przedstawia i opisuje cechy budowy zewnętrznej roślin okrytonasiennych - identyfikuje przedstawicieli rodzimych okrytonasiennych 	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela mchów na podstawie obecności charakterystycznych cech - omawia znaczenie paprociowych, w przyrodzie - wskazuje różnice w budowie zewnętrznej sosny w zależności od lokalizacji rośliny - omawia znaczenie nagonasiennych w przyrodzie i gospodarce człowieka - wymienia i charakteryzuje formy morfologiczne roślin okrytonasiennych - planuje i przeprowadza doświadczenie wykazujące wpływ wody na proces kiełkowania nasion roślin okrytonasiennych - omawia znaczenie okrytonasiennych w przyrodzie i gospodarce człowieka

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów z biologii.

1. Uczeń w ciągu roku otrzymuje oceny za :
 - a. sprawdziany – prace pisemne sprawdzające przyswojenie materiału z działu tematycznego, zapowiedziane dwa tygodnie wcześniej,
 - b. odpowiedzi ustne – obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji,
 - c. kartkówki – krótkie prace pisemne obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji (kartkówki mogą być niezapowiedziane),
 - d. praca indywidualna,
 - e. praca w grupach,
 - f. dodatkowo mogą być oceniane zeszyty przedmiotowe.
2. Sprawdziany są pracami obowiązkowymi . Jeśli uczeń ma usprawiedliwioną obecność na sprawdzianie, to powinien go napisać w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły , w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
3. Uczeń może poprawić ocenę ze sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od dnia oddania sprawdzonych prac , w terminie uzgodnionym z nauczycielem .
4. Ocenę niedostateczną z kartkówki uczeń może poprawić w terminie do dwóch tygodni od otrzymania sprawdzonej kartkówki.
5. Warunki i tryb uzyskania oceny wyższej niż przewidywana zamieszczone są w statucie szkoły.